

## **Zgromadzenie Ogólne Światowej Organizacji Lekarzy (WMA), Durban, Republika Południowej Afryki, 7-11 października 2014r.**

W dniach 8-11 października 2014r. w Durbanie, RPA, odbyło się coroczne posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego Światowego Stowarzyszenia Lekarzy (World Medical Association). W obradach uczestniczyli przedstawiciele z ok. 50 krajowych stowarzyszeń lekarskich.

Polskę reprezentował Prezes Naczelnej Rady Lekarskiej dr hab. n. med. Maciej Hamankiewicz.

Dr Xavier Deau, lekarz internista, Prezes Sekcji ds. Europejskich i Międzynarodowych Francuskiej Rady Lekarskiej (francuski odpowiednik Naczelnej Rady Lekarskiej) objął obowiązki Prezesa WMA na lata 2014/15. Dokonano również wyboru Prezesa-elekta na kolejną kadencję, którym jednogłośnie został Sir Michael Marmot, Profesor Epidemiologii i Zdrowia Publicznego na Uniwersytecie Londyńskim.

Dr Ahmet Murt, z Turcji, został wybrany Przewodniczącym Organizacji Młodych Lekarzy (Junior Doctors Network).

Omówiono wiele istotnych kwestii związanych z ochroną zdrowia, m.in.:

### **EBOLA**

Już 8 października, w trybie pilnym, WMA przyjęła stanowisko w sprawie wirusa Ebola, w którym stwierdza, że Ebola stanowi wyzwanie dla całego świata a nie jest wyłącznie problemem Afryki Zachodniej: „ *W kwestii wirusa Ebola, Światowe Stowarzyszenie Lekarzy podtrzymuje intencję ujętą w Paragrafie 37 znowelizowanej w 2013r. Deklaracji Helsińskiej, który stanowi, że w trakcie leczenia pacjenta, w sytuacji gdy nie istnieją wypróbowane i skuteczne metody leczenia ani też znane próby leczenia nie przyniosły pożądanych skutków, po zasięgnięciu opinii specjalistów, za zgodą pacjenta, udzieloną świadomie, lub za zgodą jego przedstawiciela prawnego, lekarz może zastosować niesprawdzoną metodę leczenia, pod warunkiem, że w ocenie lekarza, metoda ta daje nadzieję na uratowanie życia, przywrócenie zdrowia lub złagodzenie cierpienia. Zastosowana metoda leczenia powinna następnie być przedmiotem badań, mających na celu ocenę bezpieczeństwa i skuteczności leczenia. W każdym przypadku informacja na temat metody leczenia powinna zostać odnotowana i opublikowana.*

### **MIGRACJA LEKARZY**

W trakcie obrad Zgromadzenia Ogólnego znowelizowano przepisy dotyczące zatrudniania lekarzy z innych krajów, stanowiące, że państwa, które zamierzają zatrudnić lekarzy zza granicy, powinny działać w zgodzie z obowiązującymi porozumieniami obustronnymi (Memorandum of Understanding). W przyjętym stanowisku Światowe Stowarzyszenie Lekarzy stwierdza, że w celu zapewnienia zasobów personelu medycznego rządy nie powinny opierać się na imigrantach, a raczej winny dołożyć wszelkich starań, by zatrzymać w kraju swoich własnych obywateli, udzielając im potrzebnego wsparcia. Ponadto w swoim stanowisku WMA zauważa, że międzynarodowy przepływ lekarzy polega głównie na migracji lekarzy z państw biedniejszych do państw bogatszych. W konsekwencji państwa biedniejsze ponoszą koszty edukacji lekarzy, którzy emigrują, nie otrzymując w zamian

żadnej rekompensaty. Z drugiej strony państwa, w których lekarze imigranci znajdują zatrudnienie, zyskują w rezultacie wartościowe zasoby, nie ponosząc przy tym żadnych kosztów; państwa te zyskują one w dwójnasób, nie ponosząc kosztów edukacji swoich własnych obywateli.

## **ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA**

Na posiedzeniu podjęto również apel o wprowadzenie bardziej rygorystycznych norm dopuszczalnych emisji produkowanych przez pojazdy z silnikiem Diesla w celu ograniczenia ilości cząstek sadzy w powietrzu. W treści apelu stwierdza się, że zanieczyszczenie powietrza ma wpływ na jakość życia setek milionów ludzi na świecie i przyczynia się do wielu chorób oraz strat ekonomicznych, w tym rosnących kosztów opieki medycznej. Apel skierowany jest do krajowych stowarzyszeń lekarskich, aby te z kolei wezwały rządy swoich krajów do podjęcia działań na rzecz rozwoju strategii w celu ochrony obywateli przed emisją cząstek sadzy w kabinach pasażerskich samolotów, pociągów, w domach i do środowiska w ogóle. Strategie te powinny obejmować plan zwiększonego korzystania ze środków komunikacji masowej.

## **OCHRONA PERSONELU MEDYCZNEGO**

W trakcie obrad Światowego Stowarzyszenia Lekarzy przyjęto również nową Deklarację wzywającą rządy i instytucje stosujące środki przemocy do zapewnienia ochrony personelu medycznego i placówek medycznych oraz do poszanowania ich neutralności. W treści Deklaracji wymienia się czynniki, które w coraz większym stopniu zagrażają świadczeniu opieki zdrowotnej w sytuacjach, w których stosowane są środki przemocy, a także zasady, które powinny być przestrzegane w przypadku stosowania przemocy lub w razie konfliktów zbrojnych. Stwierdza się dalej, że pracownicy medyczni powinni mieć dostęp do chorych lub rannych pacjentów, niezależnie od roli jaką ci ostatni pełnią w konflikcie; powinni także móc swobodnie i niezależnie wykonywać swoje obowiązki zawodowe, z zachowaniem wszelkich zasad, bez obawy, że spotka ich kara lub stosowane będą wobec nich środki zastraszenia.

## **PRACOWNICY KATARU**

Na posiedzeniu WMA przyjęto także rezolucję wzywającą rząd Kataru oraz firmy budowlane do zapewnienia ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa robotników z innych krajów pracujących przy budowie konstrukcji na potrzeby Pucharu Świata w Piłce Nożnej w Katarze. Rezolucja WMA wzywa FIFA, organizację odpowiedzialną za organizację Pucharu Świata, do podjęcia natychmiastowych działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa oraz swobody przemieszczania się imigrantów pracujących na budowach Pucharu Świata w Katarze lub zmianę miejsca rozgrywek pucharowych.

## **ZAKAZ SPRZEDAŻY LUDZKIEGO MATERIAŁU REPRODUKCYJNEGO**

Zgromadzenie Ogólne WMA przyjęło również nowelizację przepisów wzywających krajowe stowarzyszenia lekarskie do wywierania nacisków na rządy krajowe w sprawie zakazu handlu nasieniem ludzkim, komórkami jajowymi, zarodkami oraz wszelkim materiałem ludzkim służącym do reprodukcji. Zgodnie ze znowelizowanymi wytycznymi lekarz, który bierze udział w procesie zapewnienia oraz wykorzystania ludzkich komórek jajowych,

nasienia oraz zarodków ma obowiązek sporządzenia protokołu w celu zagwarantowania, że materiał ludzki został dostarczony w sposób właściwy i za zgodą dawcy materiału.

## **ZAMKNIĘCIE W ODOSOBNIENIU**

W trakcie obrad Światowego Stowarzyszenia Lekarzy przyjęto również nowe stanowisko w sprawie zamknięcia w odosobnieniu. Zgodnie z treścią tego stanowiska wzywa się instytucje odpowiedzialne za nadzór osób zamkniętych w odosobnieniu do ochrony zdrowia tych osób. Ponadto stwierdza się, że nie należy stosować zamknięcia w odosobnieniu wobec więźniów chorych psychicznie w sytuacji, gdy odosobnienie może mieć negatywny wpływ na ich stan zdrowia. Środek w postaci izolacji więźnia powinien być stosowany jako ostateczność, niezależnie od tego czy stosowany jest ze względu na konieczność ochrony innych więźniów czy też ochrony indywidualnej izolowanego więźnia, i tylko w najkrótszym możliwym czasie. Należy unikać zamykania w odosobnieniu na dłużej, wbrew woli więźnia, co więcej lekarze nie powinni w żadnym razie i na żadnym etapie uczestniczyć w procesie podejmowania decyzji o zamknięciu więźnia w odosobnieniu.